

PROIECTE DE CERCETARE EXPLORATORIE

Identificator: PN-II-ID-PCE-2009-3

PREZENTARE

Scop:

Proiectele de cercetare exploratorie urmaresc dezvoltarea cunoasterii in orice domeniu de cercetare, inclusiv stiintele socio-umane, atat prin **cercetare fundamentala, exploratorie** cat si prin cercetari avansate pentru rezolvarea unor probleme complexe, de frontiera si are ca scop dobandirea de cunostinte noi cu privire la fenomene si procese, formularea si validarea de ipoteze originale, modele conceptuale si teorii.

Obiective derivate:

- promovarea cercetarilor originale, cu impact in dezvoltarea cunoasterii si cresterea capacitatii de cercetare, cu implicatii favorabile asupra competitivitatii internationale a cercetarii romanesti;
- cresterea vizibilitatii cercetarii romanesti in plan international, in particular in cel european, prin cresterea calitatii si o mai buna valorificare a rezultatelor cercetarii prin publicatii de prestigiu si brevete;
- cresterea capacitatii de cercetare, inclusiv prin cresterea numarului de cercetatori cu norma intreaga finantati prin proiecte de cercetare, precum si finantarea unor pozitii de doctorat cu frecventa si norma intreaga, incurajand formarea cercetatorilor intr-un mediu de inalta calitate stiintifica.

Criterii de eligibilitate:

1. institutia gazda a proiectului este atestata /acreditata conform HG 551/2007;
2. directorul propunerii de proiect este doctor in stiinte;
3. directorul de propunerii de proiect are contract de munca, pe toata perioada derularii proiectului, intr-o institutie de invatamant superior sau de cercetare;
4. un director de proiect poate depune si beneficia, la un moment dat, de un singur proiect de acest tip (directorii de "Proiecte de Cercetare Exploratorie" finantate in Competitiile 2007 si 2008 nu sunt eligibili in aceasta competitie);

5. echipa de cercetare cuprinde si tineri cercetatori a caror rol, in realizarea proiectului, este bine determinat, iar echipa de cercetare are maximum 6 membri (inclusiv directorul de proiect);
6. costul activitatilor de cercetare aplicativa (daca exista) nu depasesc 10% din bugetul total al propunerii de proiect;
7. propunerea de proiect a fost transmisa/inregistrata la CNCSIS-UEFISCSU in conditiile stabilite pentru competitia specifica (se completeaza FA1 si FA2 – in limba romana si in limba engleza, precum si Declaratia pe proprie raspundere).

Durata:

Durata proiectului este de 36 luni.

Buget:

Srijinul financiar maximum acordat pentru un proiect de acest tip, pe toata durata acestuia, este de 1.000.000 lei.

Cheltuieli eligibile:

- *cheltuieli de personal*, in acord cu legislatia in vigoare la datele la care se fac platile (inclusiv cheltuieli de angajator) – min. 50% si max. 60% din bugetul proiectului;
- *cheltuieli indirecte* (regie) – max. 25% din cheltuieli de personal;

In situatia in care propunerea de proiect este acceptata la finantare, capitolul de buget “cheltuieli indirecte” nu poate fi modificat, in plus, fata de propunerea initiala, la contractare sau pe perioada derularii proiectului. Nerespectarea acestei prevederi poate atrage necontractarea/ sistarea proiectului.

- *cheltuieli de logistica* necesare pentru derularea proiectului (acces infrastructura de cercetare a tertilor, cheltuieli materiale necesare experimentelor, echipamente, consumabile de laborator, diseminare, informare-documentare, etc.)
- *cheltuieli de mobilitati* (stagii de documentare – cercetare in tara si strainatate, participari la manifestari stiintifice nationale si internationale)

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcata pe activitati, destinatii si categorii, trebuie sa respecte prevederile H.G. nr.1579/2002.

Structura echipei de cercetare:

Echipe de cercetare a proiectului poate include un număr de maximum 6 persoane (inclusiv directorul de proiect), fiind formată astfel:

- un cercetător coordonator (“principal investigator”), cu experiență și vizibilitate internațională;
- cercetători cu experiență în activitatea de cercetare științifică;
- tineri cercetători;
- cercetători în formare (se recomandă includerea în echipa de cercetare a 1-2 doctoranzi ce beneficiază de burse doctorale acordate prin Fondul Social European – înmatriculați la doctorat în 2008 și 2009);
- asistenți de cercetare.

La momentul depunerii propunerii de proiect trebuie să fie prezentată întreaga echipă de cercetare.

Definiții conform Glossarului de termeni.

Alte recomandări:

În evaluarea proiectului se va ține cont atât de performanța științifică demonstrată a Coordonatorului cât și cea a cercetătorilor cu experiență, membri ai echipei de cercetare.

Se va aprecia calitatea științifică și gradul de noutate al propunerii de proiect, încurajându-se abordări noi, chiar cu risc științific crescut dar cu potențial de a produce rezultate deosebite. Se va avea în vedere mediul de cercetare, infrastructura de cercetare existentă, precum și existența/accesul la facilitățile de cercetare critice pentru reușita proiectului. Sunt stimulate proiectele care abordează teme de cercetare în care echipa colaborează deja internațional. Prin acest proiect nu sunt încurajate investițiile în infrastructură, fiind apreciat modul în care se face referire la utilizarea infrastructurii existente și/sau la alte surse de finanțare pentru consolidarea acestora.

La elaborarea proiectului se va avea în vedere că la evaluarea finală a rezultatelor proiectelor finanțate, unul dintre indicatorii de calitate folosiți va fi și raportul dintre factorul de impact relativ cumulativ al articolelor publicate și valoarea proiectului.

Procedura de depunere, evaluare si selectie a propunerilor de proiecte:

Propunerile de proiecte, denumite in continuare *Aplicatii*, se scriu utilizand formatul standard de cerere de finantare (FA 1, formatul de aplicatie pentru Etapa I si FA2 formularul de aplicatie pentru Etapa II). FA2 se completeaza in limba romana si in limba engleza. Depunerea *Aplicatiilor* se face intr-o singura etapa, iar evaluarea se face in doua etape.

Procesul de evaluare:

1. **Verificarea eligibilitatii:** *Aplicatiile* primite sunt verificate, de catre personalul UEFISCSU, pentru a se asigura ca sunt indeplinite toate criteriile de eligibilitate administrativa.
2. **Evaluarea Peer-Review:** Evaluarea *Aplicatiilor* se face in doua etape. Evaluarea este colegiala si se face astfel:

2.1 Etapa I

In prima etapa se evalueaza ideea de proiect, prezentata conform formularului FA1. Formularul FA1 cuprinde descrierea ideii de proiect (max.3 pagini), cu prezentarea urmatoarelor elemente: rezumat, gradul de noutate la nivel international si national, obiective, argumentarea fezabilitatii proiectului si rezultate preconizate precum si rolul tinerilor cercetatori implicati in proiect, cu precizarea numarului de doctoranzi ce beneficiaza de burse doctorale acordate prin Fondul Social European. FA1 nu trebuie sa furnizeze date de identificare ale directorului propunerii de proiect, ale achipei de cercetare sau ale institutiei gazda.

Evaluarea va fi facuta de catre paneluri de experti nationali din domeniul/ domeniile □tiin□ifice/ tehnice specifice proiectului. Desemnarea exper□ilor in cadrul panelurilor va urmari asigurarea unei reprezentari echilibrate a expertilor din cadrul tuturor pilonilor ariei romānesti a cercetarii: universitati, institute de cercetare-dezvoltare, Academia Romāna si, dupa caz, academiile de ramura.

Fiecare propunere va primi calificativul admis/respins, stabilit de catre CNCSIS in baza recomandarilor panelurilor de evaluare. Rezultatul evaluarii se comunica directorului propunerii de proiect, cu justificarea calificativului acordat.

2.2 Etapa II

In etapa a doua se evalueaza *Aplicatiile* ce au primit calificativul admis in Etapa I, respectiv propunerile de proiecte prezentate conform formularului FA2. Evaluarea *Aplicatiilor* se desfasoara astfel:

2.2.1 Evaluare la nivel individual

Fiecare propunere de proiect este evaluata, din punct de vedere al calitatii, de catre 3 experti independenti, desemnati dintre expertii validati de CNCSIS, prin consultarea Registrului Național de Evaluatori. Desemnarea celor trei experti se face cu asigurarea condițiilor de competență, independență, imparțialitate și reprezentare echilibrată, conform criteriului prezentat la etapa I. Expertii acordă note conform fisei de evaluare. Evaluarea se face on-line. Notele acordate sunt justificate prin comentarii sumative, cu evidentierea punctelor slabe si a punctelor tari. Comentariile din fisele de evaluare vor fi utilizate pentru intocmirea raportului final de evaluare (fisei de evaluare unice).

In pregatirea sedintei de panel, in situatia in care exista diferente majore (mai mari de 10 puncte) intre evaluarile individuale, expertii se intalnesc pentru stabilirea consensului. Acestia reexamineaza evaluarile facute initial si decid, prin consens, punctajul final pentru fiecare criteriu. Stabilirea consensului presupune decizia comuna asupra punctajului final si intocmirea unei fise de evaluare unice.

In situatia in care cei trei experti nu ajung la consens, propunerea de proiect este data spre evaluare altor 3 evaluatori.

2.2.2 Faza de evaluare in panel

Toate *Aplicatiile* evaluate sunt discutate in plenul sedintelor panelurilor de evaluare. Panel extins de evaluare va fi format din 9-15 evaluatori ce au efectuat evaluari individuale. *Aplicatiile* ce vor fi discutate in panelul extins de evaluare vor fi cele evaluate de catre membrii acestuia.

Aplicatiile pentru care s-a stabilit consensul pot intra in sedinta de panel extins in care fiecare *Aplicatie* este prezentata panelului de catre unul din cei 3 experti independenti, desemnat raportor. Panelul extins aproba punctajul propus. In situatii exceptionale, bine fundamentate, panelul extins poate solicita reanalizarea proiectului de catre alti trei

experti independenti. Aceasta solicitare se face catre presedintele comisiei de specialitate, in domeniul careia functioneaza panelul.

Criteria de evaluare si ponderea lor in stabilirea punctajului acordat:

Criteria 1: Calitatea stiintifica a proiectului – 40%

- cunoasterea si prezentarea adecvata a realizariilor la zi in domeniu, obiectivele stiintifice ale proiectului de cercetare si relevanta lor in contextul cercetarilor din domeniu pe plan international, gradul de interdisciplinaritate (daca este cazul), originalitatea si aspectul inovativ al proiectului de cercetare, concordanta dintre metodologia de cercetare aleasa si obiectivele proiectului.

Criteria 2: Calitatea resursei umane - 40%

- competenta stiintifica a directorului de proiect, masurata in principal prin articole publicate in reviste indexate ISI si/sau in alte baze de date internationale recunoscute, in ultimii 5 ani, in domeniul temei, experienta manageriala a directorului de proiect: rezultate obtinute de directorul de proiect in cadrul altor proiecte de cercetare/granturi si modul lor de diseminare (ex. publicatii in reviste indexate ISI si/sau in alte baze de date internationale recunoscute etc), calitatea si experienta membrilor echipei de cercetare, in domeniul temei propuse, masurata in principal prin articole publicate in reviste indexate ISI si/sau in alte baze de date internationale recunoscute, in ultimii 5 ani, descrierea clara si credibila a rolului cercetatorilor in formare in cadrul proiectului.

Criteria 3: Implementarea proiectului – 10%

- calitatea managementului de proiect: coerenta planului de lucru si a activitatilor asociate, modul de diseminare a rezultatelor pe baza capacitatii dovedite anterior, fezabilitatea si credibilitatea proiectului, tinandu-se cont de resursa umana (expertiza) si materiala implicate in proiect, activitatile de cercetare aplicativa prevazute in proiect (daca exista) nu depasesc 10% din bugetul total, modul de abordarea a problemelor de etica.

Criteria 4. Modul de utilizare a resurselor – 10%

- adecvanta echipamentelor si facilitatilor pentru experimentare la obiectivele proiectului, precum si gradul de acoperire a necesitatilor proiectului cu echipamentele

si facilitatile existente in institutia gazda; dimensionarea adecvata a capitolului de buget.

3. **Feedback:** Cercetatorii coordonatori sunt informati de rezultatul evaluarii *Aplicatiilor*, iar raportul final de evaluare este transmis fiecaruia, prin email, la adresa declarata in FA2.
4. **Contestatii:** Cercetatorii Coordonatori pot depune sesizari doar cu privire la existenta unor vicii de procedura in evaluare.
5. **Finantarea:** Pentru fiecare subdomeniu de specialitate (ex..Matematica, Stiinte Sociale, Stiinte Medicale, etc.) se realizeaza un clasament in functie de punctajele obtinute de *Aplicatii*. Lista propunerilor de proiecte acceptate la finantare, pe fiecare domeniu, se stabileste in functie de bugetul alocat, rata de succes si punctajele obtinute de *Aplicatii*.

Evaluările au caracter anonim.

Evaluarea este de tip “peer review” iar finantatorul asigura confidentialitatea expertilor evaluatori.

Principalele obligatii ale partilor:

➤ **institutia gazda:**

1. anunta finantatorul orice modificare a statutului directorului de proiect in raport cu specificatiile din criteriile de eligibilitate;
2. sprijina directorul de proiect in implementarea proiectului.

➤ **directorul de proiect:**

1. transmite finantatorului toate rapoartele solicitate, la timp si in formatul cerut;
2. anual, intocmeste un raport de autoevaluare care poate fi sustinut public intr-un cadru stabilit de finantator;
3. indeplineste criteriul minim de performanta asteptat (pentru un proiect tip cercetare exploratorie criteriul minim de performanta este reprezentat de numarul de articole acceptate spre publicare in reviste indexate ISI/baze de date internationale, numar ce trebuie sa fie egal cu numarul cercetatorilor cu experienta din echipa de cercetare);
4. prezinta transparent modul de finantare a pozitiiilor de cercetare;
5. mentine actualizat CV-urile membrilor de echipa, in portalul: www.cercetatori-romani.ro;

6. pe perioada contractului de finantare, directorul de proiect este inregistrat in Registrul National al Evaluatorilor www.experti-cdi.ro avand obligatia sa mentina actualizat CV-ul de evaluator si sa participe la procesul de evaluare, la solicitarea autoritatii contractante, pe perioada derularii proiectului de cercetare, cu respectarea conflictului de interes;
7. sa incarce si sa actualizeze in permanenta pagina web a proiectului, pusa dispozitie de catre finantator la adresa www.idei-cdi.ro, punandu-se in evidenta rezultatele intermediare si finale.

➤ **finantatorul:**

1. asigura o finantare continua, in conditiile legii, in functie de indeplinirea criteriilor de performanta;
2. decide daca proiectul va fi sau nu continuat in situatia in care statutul directorului de proiect s-a modificat;
3. pune la dispozitie portalul www.cercetatori-romani.ro;
4. pune la dispozitie pagina web www.idei-cdi.ro

Institutia din care face parte directorul de proiect, prin semnatura persoanelor autorizate (rector/director, director economic/contabil sef) si prin semnatura directorului de proiect certifica, pe propria raspundere, legalitatea si corectitudinea informatiilor cuprinse in cererea de finantare, acceptarea defasurarii respectivului proiect in cadrul ei, punerea la dispozitia proiectului in cauza, a resurselor indicate in cererea de finantare, angajamentul de a sprijini desfasurarea proiectului in bune conditii.

GLOSSAR DE TERMENI

Cercetarea fundamentala – activitate desfasurata, in principal, pentru a dobandi cunostinte noi cu privire la fenomene si procese, precum si in vederea formularii si verificarii de ipoteze, modele conceptuale si teorii.

Cercetarea aplicativa - activitatea destinata, in principal, utilizarii cunostintelor stiintifice pentru perfectionarea sau realizarea de noi produse, tehnologii si servicii.

Cercetarea interdisciplinara implica diferite discipline intr-un mod care le stimuleaza sa depaseasca granitele disciplinare pentru a crea noi cunostinte in procesul de rezolvare a unei probleme specifice. Aceste discipline au la origine paradigme de cercetare diferite si totusi

lucreaza impreuna pentru a crea cunoastere noua. Noile cunostinte si teorii sunt rezultatul unui efort de cercetare comun, si nu vor reprezenta monopolul unei discipline sau a alteia, fiind rezultate integrate.

Cercetarea transdisciplinara implica proiecte in care contribuie atat cercetatori stiintifici, cat si alti participanti, precum manageri sau chiar reprezentanti ai publicului. Acestia au un scop de cercetare comun si contribuie la crearea de noi cunostinte si teorii. Transdisciplinaritatea combina interdisciplinaritatea cu abordarea participativa. Spre deosebire de interdisciplinaritate care pune la un loc diferite expertize *stiintifice*, abordarea transdisciplinara aduce in interiorul activitatii de cercetare si participanti din afara mediului academic.

Cercetarea de frontiera are ca scop crearea si dezvoltare de noi cunostinte si instrumente. Cercetarea de frontiera nu tine seama de grantele disciplinare. Poate sa implice cercetare multi-, inter- sau trans-disciplinara care reuneste cercetatori cu pregatire disciplinara complementara, utilizand, tehnici, metodologii si instrumente teoretice si conceptuale diferite.

Cercetator cu experienta – cercetator avand titlul de doctor obtinut, cu o vechime in activitatea de cercetare de cel putin 8 ani dupa obtinerea titlului de doctor.

Cercetator tanar – cercetator avand titlul de doctor obtinut, cu o vechime in activitatea de cercetare de maximum 8 ani dupa obtinerea titlului de doctor.

Cercetator in formare – persoana care are pregatirea formala ce ii da dreptul sa se inscrie intr-un program de doctorat sau este doctorand.

Director de proiect – dupa semnarea contractului de finantare Cercetatorul Coordonator devine directorul proiectului de cercetare.

Organizatia de cercetare este o entitate, spre exemplu o universitate sau un institut de cercetare, indiferent de statutul sau legal (de drept public sau privat) sau modalitatile de finantare, al carei scop principal este de a conduce activitatile de cercetare fundamentala, cercetare industrială sau dezvoltare experimentală si de a disemina rezultatele sale prin activitati de educatie, publicatii sau transfer tehnologic; toate profiturile sunt reinvestite in aceste activitati, diseminarea rezultatelor sau activitatea de educatie; agentii economici care pot exercita o influenta asupra unei astfel de organizatii, in calitate de, spre exemplu, actionari sau membri, nu vor beneficia de acces

preferential la capacitatile de cercetare ale acestei entitati sau la rezultatele cercetarii generate de aceasta.

In plus, organizatiile de cercetare care desfasoara atat activitati economice, cat si activitati non-economice, trebuie sa tina contabilitate separata pentru cele doua activitati, pentru a se evita finantarea indirecta a activitatilor economice de catre activitatile non-economice. Daca aceasta conditie nu se respecta, atunci si finantarea acordata pentru activitatea non-economica principala (1) este de natura ajutorului de stat iar organizatiile de cercetare sunt calificate drept agenti economici (2).

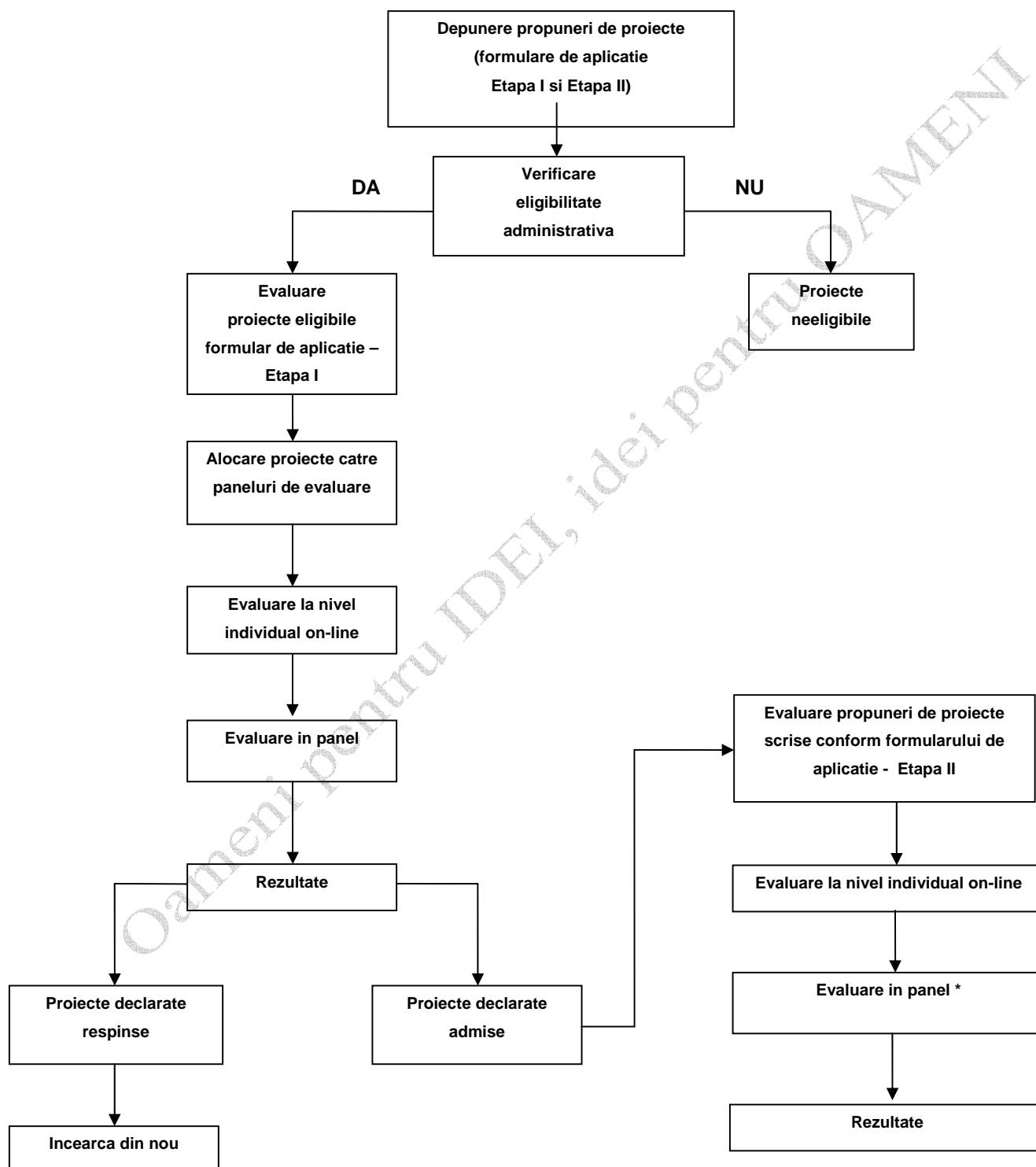
(1) Prin activitate non-economica se intelege:

- activitati educationale pentru perfectionarea resurselor umane;
- activitati de CD independente sau in colaborare pentru extinderea cunostintelor si o mai buna intelegere;
- diseminarea rezultatelor cercetarii;
- activitati de transfer tehnologic (vanzarea de licente, crearea de spin-off-uri sau alte forme de management al cunoasterii create de organizatiile de cercetare), daca sunt de natura interna, toate veniturile din aceste activitati fiind reinvestite in activitatile principale ale organizatiei de cercetare. Prin natura interna se inteleg situatiile in care managementul cunoasterii in cadrul organizatiilor de cercetare este realizat de un department sau alta forma de organizare subordonata organizatiei de cercetare in cauza sau acesteia in colaborare cu alta organizatie de cercetare. Contractarea de astfel de servicii de la terti prin achizitii publice nu afecteaza natura interna a acestor activitati.

Separarea in contabilitate a activitatilor economice de cele non-economice va deveni obligatorie pentru toate institutiile definite ca organizatii de cercetare conform definitiei, pana la sfarsitul anului 2008.

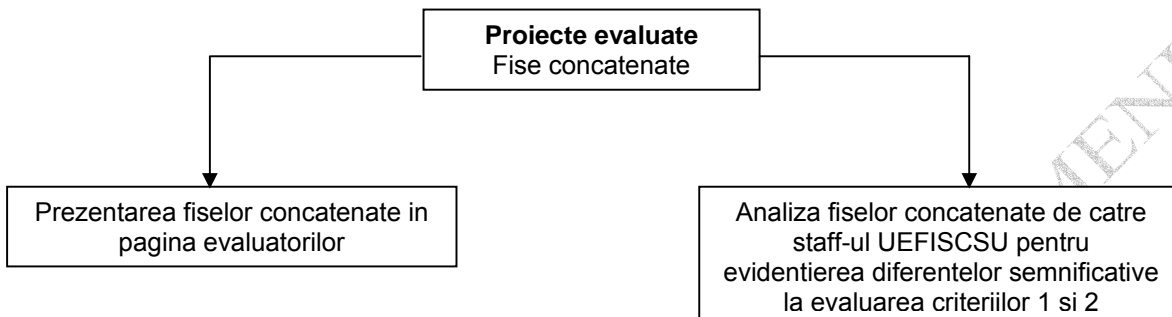
(2) Agent economic este o institutie care presteaza activitati cu caracter economic, adica activitati care constau in oferirea de bunuri si/sau servicii pe piata, indiferent de statutul sau legal sau modul de finantare. Agentii economici pot fi de tip intreprindere mare, mijlocie sau mica.

Schema procesului de evaluare

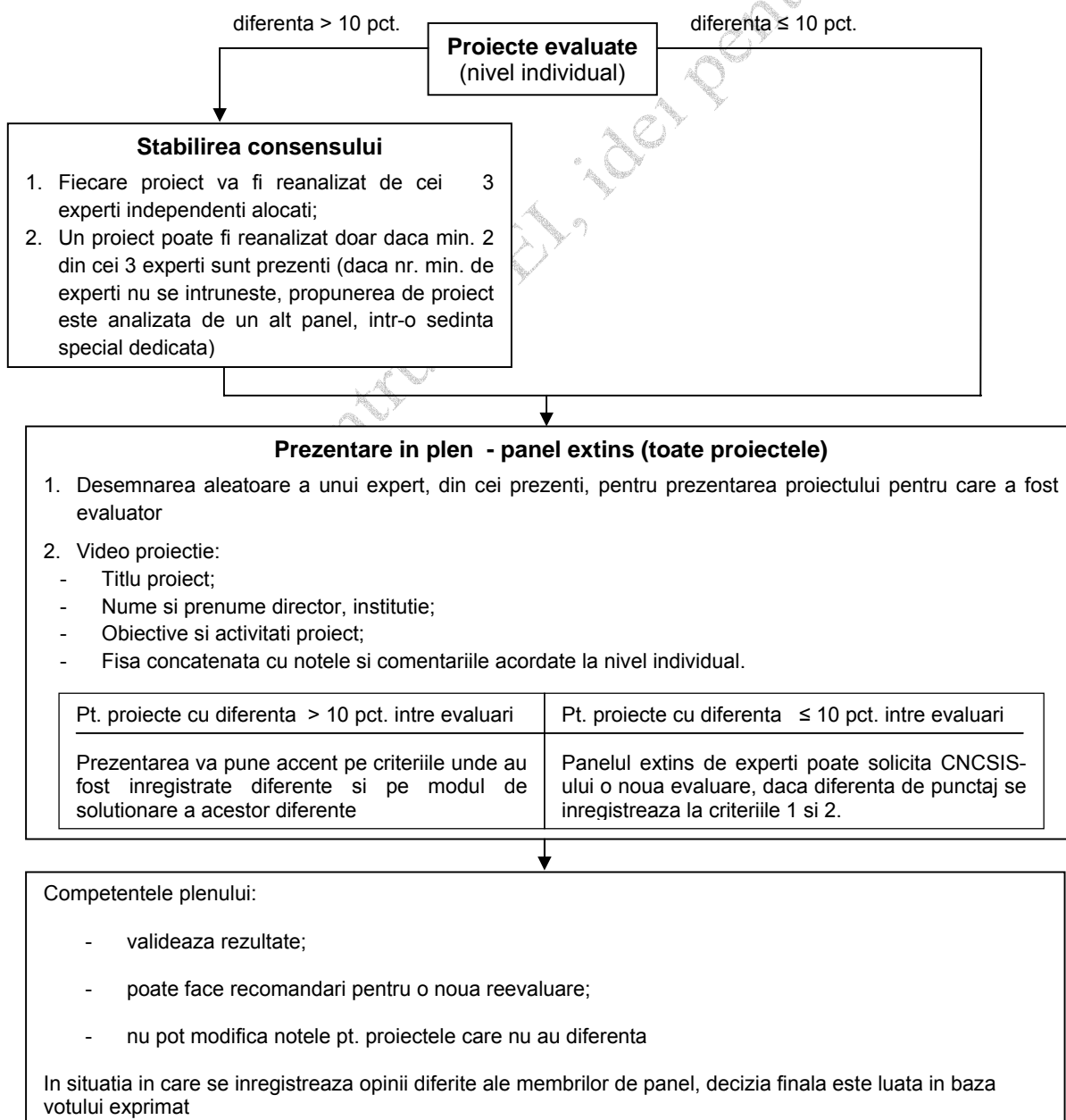

*** PROIECTE PCE - PROCEDURA DE EVALUARE in PANEL**

ORGANIZARE SEDINTA PANEL

SEDINTA PANEL

Oameni pentru IDEI, idei pentru OAMENI